

מאורות אל העבר

יז שבט תשמ"ז | 16/02/1987

ג'ון דמיינוק מובל לשפטו. צילום: אפי שרו
אוסף דן השני הספריה הלאומית

איוואן האיימס?

הכול חשבו שמדובר במהדורה חוזרת של משפט אייכמן. חישד שהתעורר בארצות הברית לגבי זהותו של ג'ון איוואן דמיינוק, שהיגר מאוקראינה לארצות הברית, הביא לבדיקה מעשי בימי השואה. במהלך החקירה זהה דמיינוק על ידי נצולי מחנה ההשמדה טרבילנקה כ"איוואן האיימס" – מי שרצח והתעלל באכזריות קשה ביהודים שהגיעו למחנה במהלך ימי מלחמת העולם. בעקבות בקשת הממשלה, הוסגר דמיינוק לישראל, והועמד לדין באשמת ביצוע פשעים נגד האנושות ונגד העם היהודי. המשפט נפתח ביום י"ז בשבט תשמ"ז (16.2.1987), ושישים העדים שהופיעו במהלך סקרו בהרחבה את הזעועות שאירעו במחנה טרבילנקה בכלל, ואת מעשו של "איוואן האיימס" בפרט. לאחר מספר חודשים, הטיל בית המשפט גזר דין מוות על דמיינוק. אולם, ספק שהתעורר בשאלת האם הוא אכן "איוואן האיימס", הביא את בית המשפט העליון ל振奋ו מחמת הספק. דמיינוק גורש בחזרה לארצות הברית, שם נעצר בשנית לאחר מספר שנים, בחישד שהוא שומר במחנה סובייטו. הוא הוסגר בידי האמריקאים לגרמניה, הורשע, ערער על הרשעתו, אך נפטר לפני שהסתומים משפטו. יום טוב.